

Paweł Kaleta

Sprawozdanie z konferencji „Przyszłość sektora zdrowotnego” z 6 marca 2008 roku

Wyzwania i bariery, jakie napotykają w Unii Europejskiej usługi zdrowotne oraz pracownicy szeroko rozumianej służby zdrowia – w tym pierwszym przypadku skatalizowane wskutek odkładania przez Komisję Europejską (KE) przedstawienia projektu dyrektywy o usługach zdrowotnych (jego analizie konferencja miała zostać poświęcona zgodnie z pierwotnym zamysłem), która to konieczność pojawiła się wskutek ich wyłączenia z zakresu przedmiotowego tzw. dyrektywy usługowej, jak również w związku z najnowszym orzecnictwem Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości (ETS) – stały się przyczyną zorganizowania przez Frakcję Europejskiej Partii Ludowej – Europejskich Demokratów (EPL-ED) w Parlamencie Europejskim (PE) oraz Europejską Federację Pracowników Służb Publicznych (EUROFEDOP) konferencji pt. „Przyszłość sektora zdrowotnego” (*The future of the health sector*), która odbyła się w siedzibie Komitetu Regionów Unii Europejskiej.

Celem konferencji było nie tylko przedstawienie perspektywy rozwoju sektora, lecz także wypracowanie – na podstawie poglądów przedstawicieli władz publicznych różnego szczebla, praktyków i ekspertów – choćby ogólnie nakreślonej linii postępowania w tym względzie, mogącej znaleźć odniesienie w skali UE jako całości, czemu miał służyć szeroki przekrój geograficzny uczestników konferencji.

Zgodnie z zarysowaną powyżej charakterystyką zagadnienia konferencja została podzielona na dwa panele: do spraw przyszłości usług zdrowotnych w Europie oraz do spraw ustawodawstwa i innych kwestii istotnych dla pracowników publicznej i prywatnej opieki zdrowotnej na naszym kontynencie. Wstęp ujmujący obydwie te kwestie wygłosili wspólnie czeski poseł do Parlamentu Europejskiego Milan Cabrnoch, z zawodu lekarz, oraz belgijski przewodniczący Komitetu Regionów UE, Luc van den Brande, były premier Flandrii, wyposażonej w ramach federacji w dość szerokie, choć niejednorodne uprawnienia w zakresie zdrowia publicznego.

W konsekwencji, w ramach pierwszego panelu został zaprezentowany przede wszystkim punkt widzenia administracji publicznej, czy to na szczeblu krajowym (dr Pavel Hroboň, czeski wiceminister zdrowia), czy też UE jako całości (ekspert z dyrekcji generalnej ds. zatrudnienia KE Roland Bladh). Ponadto znalazły swój wyraz perspektywy sektora prywatnego (słowacki przedsiębiorca Anton Szalay) oraz organizacji pozarządowych (Walter Marschitz, ekspert z ramienia Oesterreichische Hilfswerke/Austrian Aid – organizacji pomocowej austriackiego Kościoła katolickiego – w Komitecie Ekonomiczno-Społecznym UE). W części dyskusyjnej, która nastąpiła potem, wywiązała się debata wynikająca przede wszystkim z istnienia owych częściowo odmiennych punktów widzenia, przekładających się na sprawę stosunku do wspomnianego już projektu dyrektywy. Zamknięcie całości stanowiło wystąpienie polskiego posła do PE, Jacka Protasiewicza, poświęcone perspektywom *e-health* (rozumianego jako praktyka ochrony zdrowia prowadzona za pomocą procesów i komunikacji elektronicznej), którego treść mogłaby skłaniać do pewnego optymizmu w tej kwestii.

Drugi panel uwzględnił z kolei całość zagadnień związanych z personelem opieki zdrowotnej, począwszy od pewnych kwestii wstępnych (węgierski poseł do Parlamentu Europejskiego Csaba Óry), poprzez zagadnienia systemowe i misji (Arnaud Senn, specjalista ds. zdrowia publicznego Fundacji Roberta Schumana w Brukseli), edukację pracowników (Miklós Szócska, dyrektor Centrum Szkolenia w Zarządzaniu Usługami Zdrowotnymi/Health Services Management Training Centre medycznego Uniwersytetu Semmelweisa w Budapeszcie), aż po studium przypadku (belgijski poseł do PE Raymond Langendries oraz sekretarz stanu w rządzie Regionu Stołecznego Brukseli, Brigitte Grouwels, przedstawili sytuację w zakresie zasobów ludzkich służby zdrowia w tymże regionie na tle całego kraju, posiłkując się obszernymi danymi statystycznymi). Zwłaszcza to ostatnie

zagadnienie spotkało się z żywym odzewem w dyskusji oraz w podsumowujących uwagach wiceprzewodniczącego Frakcji EPL-ED, posła do PE z Austrii, Othmara Karasa: wyraźne było przyjęcie do wiadomości faktu, że wskazane braki ilościowe i jakościowe personelu medycznego, odczuwane przez „stare” państwa członkowskie UE, uzupełniane dzięki migracji z państw „nowych”, nie tylko prowadzą do rozszerzania się problemu w skali całej Unii, ale w dłuższej perspektywie – wskutek strukturalnej niewydolności systemu kształcenia medycznego – mogą być przyczyną poważnego kryzysu w służbie zdrowia na naszym kontynencie, a zatem, jak to ujął uczestniczący w dyskusji były łotewski minister zdrowia, „wszyscy jedziemy na jednym wózku”, toteż niezbędne jest stworzenie rozwiązań dających się zastosować we wszystkich krajach lub dostosować do warunków panujących w każdym z nich; kolejny raz wezwano też KE do niezwłocznego przedłożenia projektu dyrektywy o usługach zdrowotnych.

Warto podkreślić, że konferencja ta miała niezwykle – nawet jak na stosunki panujące w wielojęzycznych instytucjach – interaktywny charakter: dynamika prowadzenia dyskusji zdecydowanie przełamała często odnotowywaną podczas tego rodzaju wydarzeń hieratyczność, prowadząc do aktywnego uczestnictwa wszystkich zgromadzonych (nawet tych z nich, którzy nie starali się o zabranie głosu ani też nie spodziewali się być proszonymi o wyrażenie opinii).

Ciekawym uzupełnieniem prowadzonych debat okazała się również otrzymana przez wszystkich uczestników publikacja *2050. A Health Odyssey (Odyseja Zdrowotna)*, przygotowana przez Health First Europe (HFE), grupę interesu działającą na poziomie UE pod patronatem byłego komisarza ds. zdrowia Davida Byrne’a, dość obszernie prezentująca pomysły przedstawicieli pacjentów, personelu służby zdrowia, naukowców, ekspertów i przedsiębiorców w zakresie reformy systemów opieki zdrowotnej w Europie.

■ O autorze:

Paweł Kaleta – absolwent Wydziału Prawa i Administracji oraz Instytutu Nauk Politycznych Wydziału Dziennikarstwa i Nauk Politycznych Uniwersytetu Warszawskiego, doradca we Frakcji Europejskiej Partii Ludowej – Europejskich Demokratów (EPL-ED) w Parlamencie Europejskim.